

พลวัตทางการเมืองท้องถิ่นกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชน: กรณีการเลือกตั้ง  
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์\*

LOCAL POLITICAL DYNAMICS AND VOTER BEHAVIOR: A CASE STUDY OF  
THE PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION COUNCIL  
ELECTION IN KALASIN PROVINCE

ปรามินทร์ โปธิ์พุก<sup>1</sup>, กิตติชัย สารคณา<sup>2</sup>, ศรีกัลยา ก้อยทอง<sup>3</sup>, อัครเจตน์ ชัยภูมิ<sup>4</sup>  
Poramin Popuek<sup>1</sup>, Kittichai Sarnkana<sup>2</sup>, Srikanlaya Koithong<sup>3</sup>, Akkarajet Chaiyaphum<sup>4</sup>  
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์<sup>1,2,3,4</sup>  
Faculty of Arts, Kalasin University<sup>1,2,3,4</sup>  
Email : akkarajet.ch@ksu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพลวัตทางการเมืองท้องถิ่นที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ (2) วิเคราะห์ปัจจัยในพลวัตทางการเมืองท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพลวัตทางการเมืองท้องถิ่นกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในอำเภอสมเด็จ เขต 1 จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 393 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสหสัมพันธ์เพียร์สัน และข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) พลวัตทางการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดกาฬสินธุ์ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเคลื่อนไหวของผู้สมัคร เครือข่ายทางการเมือง และด้านวัฒนธรรมทางการเมือง มีระดับเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และด้านการเคลื่อนไหวของผู้สมัครที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ตามลำดับ (2) พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน อยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ระดับความตระหนักรู้ของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) อยู่ในระดับสูงที่สุด โดยประชาชนมีความเข้าใจว่าการเลือกตั้งดังกล่าว มีผลกระทบต่อชีวิตจริงในหลากหลายมิติ ทั้งในด้านคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และบริการสาธารณะ เช่น ถนน ไฟฟ้า และน้ำประปา การเลือกตั้งจึงไม่ได้ถูกมองว่าเป็นเรื่องไกลตัว หากแต่เป็น กลไกสำคัญในการกำหนดอนาคตของชุมชน ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตในระดับครัวเรือนและท้องถิ่นโดยตรง นอกจากนี้ ประชาชนยังให้ความสำคัญกับ คุณลักษณะของผู้สมัครที่มีความ

รับผิดชอบ ชื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผล และมีคุณธรรมทางสังคม เช่น ความสามัคคี เมตตา กรุณา และความยุติธรรม และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างพลวัตทางการเมืองท้องถิ่นกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า พลวัตทางการเมืองท้องถิ่นทั้งสามด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลางถึงสูงกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน ( $r = .58$  ถึง  $.76$ ) โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนไหวของผู้สมัครกับการรณรงค์หาเสียง ( $r = .76$ ) และพฤติกรรมการเลือกตั้งโดยรวม ( $r = .72$ ) ข้อค้นพบสะท้อนให้เห็นว่าพลวัตการเมืองท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็ง โปร่งใส และมีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นการมีส่วนร่วมและการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่น อันนำไปสู่การพัฒนาการเมืองท้องถิ่นเชิงคุณภาพที่ยั่งยืนในระบอบประชาธิปไตย

**คำสำคัญ :** พลวัตทางการเมืองท้องถิ่น; พฤติกรรมการเลือกตั้ง; การเลือกตั้งท้องถิ่น; การมีส่วนร่วมทางการเมือง; องค์การบริหารส่วนจังหวัด

### ABSTRACT

This research aims to (1) study local political dynamics affecting the election of Provincial Administrative Organization (PAO) council members in Kalasin Province, (2) analyze factors within local political dynamics that influence citizens' decision-making in electing PAO council members in Kalasin Province, and (3) examine the relationship between local political dynamics and citizens' voting behavior. This study employs a mixed methods research approach with a sample of 393 eligible voters from Somdet District, Constituency 1, Kalasin Province. Data collection instruments include questionnaires and in-depth interviews. Quantitative data are analyzed using descriptive statistics and Pearson's correlation, while qualitative data are analyzed through content analysis.

The research findings reveal that (1) local political dynamics in Kalasin Province related to PAO council elections demonstrate the highest overall mean score across three dimensions: candidate activities, political networks, and political culture, with candidate activities showing the highest mean. (2) Citizens' voting behavior in Kalasin Province regarding PAO council elections is at the highest level. The study demonstrates that citizens possess the highest level of awareness regarding PAO council elections, recognizing that such elections significantly impact quality of life, economy, and public services such as transportation systems, electricity, and water supply. Furthermore, citizens prioritize candidate characteristics including responsibility, honesty and integrity, rationality, and social virtues. (3) The relationship between local political dynamics and citizens' voting behavior in Kalasin Province shows that all three dimensions of local political dynamics exhibit moderate to high positive correlations

with citizens' voting behavior ( $r = .58$  to  $.76$ ), particularly the relationship between candidate activities and electoral campaigning ( $r = .76$ ) and overall voting behavior ( $r = .72$ ). The key findings indicate that robust, transparent, and effectively communicative local political dynamics play a crucial role in stimulating citizen participation and decision-making in local elections, which constitutes a vital factor for sustainable qualitative development of local politics within the democratic system.

**Keywords :** Local political dynamics; Voting behavior; Provincial Administrative Organization; Political participation; Kalasin Province

## 1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

การเลือกตั้งท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่งในระบบประชาธิปไตย เนื่องจากเป็นกลไกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในระดับฐานรากมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและการบริหารจัดการพื้นที่ของตนเอง โดยเฉพาะในประเทศไทยที่บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ได้รับการยกระดับให้มีความเป็นอิสระในการบริหารมากขึ้น กระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.) จึงไม่ใช่เพียงการคัดเลือกผู้นำท้องถิ่น แต่ยังเป็นการสะท้อนถึงระดับการมีส่วนร่วมและความตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน (Sumantri, 2021; Efriandi et al., 2021) ความสำคัญของการศึกษาในระดับท้องถิ่นยิ่งทวีความจำเป็นขึ้นเมื่อสังคมไทยกำลังเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านโครงสร้างอำนาจ เทคโนโลยี และค่านิยมทางการเมือง การเลือกตั้งในระดับจังหวัดไม่ได้เป็นเพียงเวทีทางการเมืองเท่านั้น แต่ยังเป็นพื้นที่ที่แสดงออกถึงความหลากหลายของความคิด ความคาดหวัง และบทบาทของกลุ่มทางสังคมต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายสาธารณะ (Asrifai, 2020; Tadjoeeddin, 2012)

ในบริบทของจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยเฉพาะอำเภอสมเด็จ เขต 1 ซึ่งประกอบด้วยทั้งพื้นที่ชุมชนเมืองและชนบท การเลือกตั้ง อบจ. ที่ผ่านมามีการสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นหรือ “บ้านใหญ่” ที่มีบทบาทต่อการกำหนดทิศทางและผลการเลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม แนวโน้มใหม่จากกลุ่มคนรุ่นใหม่และเทคโนโลยีการสื่อสารที่เข้าถึงง่าย เช่น Facebook และ TikTok ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับความโปร่งใส การแสดงออกอย่างอิสระ และนโยบายที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น แทนที่การพึ่งพาอิทธิพลแบบอุปถัมภ์

แม้ว่าจะมีงานศึกษาหลายชิ้นที่กล่าวถึงพฤติกรรมการเลือกตั้งและการเมืองในระดับชาติ แต่ในด้านพลวัตทางการเมืองท้องถิ่น (Local Political Dynamics) ยังขาดการศึกษาเชิงลึกที่สามารถวิเคราะห์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง เช่น การเคลื่อนไหวหาเสียง เครือข่ายอำนาจ และค่านิยมทางวัฒนธรรม กับพฤติกรรมของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละมิติ เช่น ความสนใจ ความคาดหวัง ความสัมพันธ์ส่วนตัว และการรับรู้ต่อพรรคการเมือง การศึกษานี้จึงมุ่งเน้นที่จะเติมเต็มช่องว่างในการวิจัยเกี่ยวกับพลวัตทางการเมืองท้องถิ่นในบริบทของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย โดยเฉพาะการเคลื่อนไหวหาเสียงของผู้สมัครซึ่งมีอิทธิพลต่อการ

ตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น งานวิจัยของ Wauters Wauters (2023) ชี้ให้เห็นว่าการแข่งขันระหว่างผู้สมัครในระดับท้องถิ่นมีลักษณะเฉพาะที่ช่วยให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งที่เกิดขึ้น เช่น การพึ่งพาอุปถัมภ์จากกลุ่มการเมืองท้องถิ่นหรือการสร้างเครือข่ายอำนาจที่ติดต่อกับประชาชน

นอกจากนี้ ปัจจัยทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกระบวนการเลือกตั้งมีความสำคัญต่อการพัฒนาการเมืองท้องถิ่น เช่นเดียวกับการใช้สื่อในการสื่อสารแคมเปญ ซึ่งงานวิจัยโดย Gunarto และ Hurriyati Gunarto & Hurriyati (2020) ยืนยันว่าการสื่อสารทางการเมืองแบบบูรณาการ เช่น การขายด้วยปากต่อปาก และการสร้างภาพลักษณ์ของผู้สมัคร สามารถมีอิทธิพลสำคัญต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น การศึกษาเรื่องนี้ไม่เพียงช่วยให้เข้าใจถึงพลวัตการเมืองท้องถิ่น แต่ยังสามารถส่งผลกระทบต่อพัฒนาโยบายและกลยุทธ์การเลือกตั้งในอนาคตได้ด้วย อีกทั้งจะต้องพิจารณาถึงอิทธิพลจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครและผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชนในมิติที่แตกต่างกัน การศึกษาของ Nachmias et al. Nachmias et al. (2012) เป็นการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกตั้งในบริบทของเหตุการณ์ทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง แต่ไม่สามารถสรุปได้ว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นของชุมชนที่คุณกล่าวถึง การวิเคราะห์พลวัตทางการเมืองในระดับท้องถิ่นจะช่วยให้เข้าใจถึงกลไกซับซ้อนที่ส่งผลกระทบต่อผลการเลือกตั้ง รวมถึงอิทธิพลที่เกิดจากวัฒนธรรมทางการเมืองและค่านิยมที่มีต่อการตัดสินใจของประชาชนในพื้นที่ สิ่งนี้จะช่วยให้เห็นชัดเจนถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองและประชาธิปไตยในระดับที่ใกล้ชิดกับชุมชน การวิจัยในครั้งนี้จึงน่าจะเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าในการพัฒนาด้านการเมืองไทยในระยะยาว (Terziu & Belegu, 2023).

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพลวัตทางการเมืองท้องถิ่นที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมุ่งวิเคราะห์เชิงลึกถึงความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบของพลวัตทางการเมืองกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชน ผ่านระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ที่ครอบคลุมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ลุ่มลึก รอบด้าน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบายในการพัฒนา “การเมืองท้องถิ่นเชิงคุณภาพ” ที่ยั่งยืนในระบอบประชาธิปไตยไทยต่อไป

## 2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาพลวัตทางการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดกาฬสินธุ์ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพลวัตทางการเมืองท้องถิ่นกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

### 3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 3.1 ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับลักษณะและแนวโน้มของพลวัตทางการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวางนโยบายหรือกำหนดแนวทางการพัฒนาการเมืองระดับท้องถิ่น
- 3.2 ทำให้เข้าใจพฤติกรรมและการเลือกตั้งของประชาชนในบริบทการเมืองท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น อันจะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีคุณภาพ
- 3.3 เป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบกิจกรรมหรือแนวทางในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นที่ตอบสนองต่อบริบทเฉพาะถิ่น
- 3.4 ช่วยเสริมองค์ความรู้ทางรัฐศาสตร์ โดยเฉพาะในสาขาการเมืองท้องถิ่น และสามารถใช้เป็นกรณีศึกษาสำหรับการเรียนการสอนหรือการวิจัยต่อยอด

### 4. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยประกอบด้วยการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลุ่มลึก ครอบคลุม และสามารถอธิบายปรากฏการณ์พลวัตทางการเมืองท้องถิ่นที่มีผลต่อพฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชนได้อย่างรอบด้าน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

#### 4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป ในพื้นที่ อำเภอสมเด็จ เขต 1 จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งประกอบด้วย 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลสมเด็จเทศบาลตำบลสมเด็จ ตำบลลำห้วยหลวง ตำบลหนองแวง ตำบลศรีสมเด็จ รวมจำนวน 23,227 คน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2567) กลุ่มตัวอย่าง ใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane (1973) โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 393 คน และใช้วิธีการ สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากรในแต่ละตำบล เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความหลากหลายและเป็นตัวแทนของประชากรในแต่ละเขตพื้นที่อย่างเหมาะสม การสุ่มคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดำเนินการโดยใช้ข้อมูลทะเบียนบ้านและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งล่าสุดจากสำนักงานทะเบียนราษฎร ร่วมกับการสุ่มรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจากแต่ละหมู่บ้านในทั้ง 5 ตำบล

#### 4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) ออกแบบแบบสอบถามที่ประกอบด้วย 3 ตอนหลัก ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ ตำแหน่งทางสังคม และประสบการณ์การเลือกตั้ง ตอนที่ 2 ระดับพลวัตทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การเคลื่อนไหวของผู้สมัคร เครือข่ายทางการเมืองของผู้สมัคร วัฒนธรรมทางการเมือง และ ตอนที่ 3 ระดับความสัมพันธ์ระหว่างพลวัตทางการเมืองท้องถิ่นกับพฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชน จำแนกเป็น 8 ตัวแปร ได้แก่ คุณสมบัติของผู้สมัคร นโยบายของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียง ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร พรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง

เมืองของผู้สมัคร การสื่อสารทางการเมือง และพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน การออกแบบแบบสอบถามใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) ตั้งแต่ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด”

4.2.2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่ ผู้นำชุมชน กลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และกลุ่มที่มีบทบาทในการหาเสียง ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 15 ราย คัดเลือกด้วยวิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ข้อมูลลุ่มลึกและสะท้อนความคิดเชิงประสบการณ์

#### 4.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

4.3.1 แบบสอบถาม ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และคำนวณค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .89 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดี

4.3.2 แบบสัมภาษณ์ ได้รับการตรวจสอบความเหมาะสมของคำถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และทดลองใช้เบื้องต้นกับกลุ่มตัวอย่างย่อยเพื่อปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

#### 4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.4.1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ดำเนินการแจกแบบสอบถามโดยนักวิจัยร่วมกับทีมผู้ช่วยวิจัยในชุมชน ระยะเวลาการเก็บข้อมูลประมาณ 4 สัปดาห์ โดยเน้นการอธิบายวัตถุประสงค์ให้ผู้ตอบเข้าใจก่อนตอบคำถาม

4.4.2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีสัมภาษณ์แบบพบปะพูดคุยกับผู้ให้ข้อมูลตามแนวทางคำถามที่เตรียมไว้ พร้อมบันทึกเสียงและจดบันทึกคำตอบเพื่อการวิเคราะห์

#### 4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและระดับของตัวแปรที่ศึกษา

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง พลวัตทางการเมืองท้องถิ่น กับ พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ทั้งนี้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ .05

การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดดำเนินการโดยใช้โปรแกรม Jamovi เวอร์ชันล่าสุด ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์สถิติแบบโอเพนซอร์สที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงพรรณนาและเชิงอนุมานในงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์

4.5.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสกัดสาระสำคัญ ประเด็นหลัก และแนวโน้มความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล โดยอาศัยกระบวนการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์

## 5. ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยเชิงผสมผสาน (mixed methods) ที่มุ่งศึกษาองค์ประกอบของพลวัตทางการเมืองท้องถิ่น และพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในบริบทของจังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 393 คน และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1) ผลการศึกษาพลวัตทางการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดกาฬสินธุ์ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า พลวัตทางการเมืองท้องถิ่นของจังหวัดกาฬสินธุ์ปรากฏอย่างชัดเจนใน 3 ด้าน ได้แก่ (1) การเคลื่อนไหวของผู้สมัคร (2) เครือข่ายทางการเมืองของผู้สมัคร และ (3) วัฒนธรรมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.51, S.D. = 0.71) ด้านการเคลื่อนไหวของผู้สมัคร ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ( $\bar{X}$  = 4.59) โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสื่อสารหาเสียง เช่น Facebook และ TikTok รองลงมาคือ ด้านเครือข่ายทางการเมืองของด้านผู้สมัคร ( $\bar{X}$  = 4.49) ที่ประชาชนมองว่ามีผลต่อโอกาสได้รับเลือกตั้ง และ ด้านวัฒนธรรมทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 4.46) สะท้อนความคาดหวังต่อคุณธรรมและความโปร่งใสของผู้สมัคร

2) ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า จากผลการวิเคราะห์ใน 8 ด้านสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้ง พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” ( $\bar{X}$  = 4.50, S.D. = 0.73) โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1. พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน ( $\bar{X}$  = 4.55) อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเน้นผลของการเลือกตั้งต่อคุณภาพชีวิต ความสนใจติดตามข่าว และอิทธิพลของครอบครัวชุมชน 2. การรณรงค์หาเสียง ( $\bar{X}$  = 4.54) อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะการใช้โซเชียลมีเดีย การสื่อสารที่ชัดเจน และความต่อเนื่องในการหาเสียง 3. การมีส่วนร่วมของผู้สมัคร ( $\bar{X}$  = 4.51) อยู่ในระดับมากที่สุด เช่น การผลักดันประชาธิปไตย กิจกรรมสาธารณะ และการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน 4. ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร ( $\bar{X}$  = 4.50) อยู่ในระดับมาก โดยผู้สมัครที่เคยช่วยเหลือชุมชนหรือเป็นคนใกล้ชิดจะส่งผลต่อการตัดสินใจ 5. นโยบายของผู้สมัคร ( $\bar{X}$  = 4.49) อยู่ในระดับ “มาก” โดยเน้นความเป็นไปได้ ความชัดเจน และความสอดคล้องกับปัญหาในพื้นที่ 6. พรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง ( $\bar{X}$  = 4.47) อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะพรรคที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และได้รับความนิยมนิยม 7. คุณสมบัติของผู้สมัคร ( $\bar{X}$  = 4.45) อยู่ในระดับมาก โดยเน้นภาพลักษณ์ ความสามารถ และความสัมพันธ์ที่ดี และ 8. การสื่อสารทางการเมือง ( $\bar{X}$  = 4.44) อยู่ในระดับมาก โดยเน้นความชัดเจนของเนื้อหา ความน่าเชื่อถือของช่องทาง และการตอบสนองของผู้สมัครผ่านสื่อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยต่าง ๆ ในพลวัตทางการเมืองท้องถิ่นล้วนส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชน โดยเฉพาะใน 3 ด้าน ได้แก่ 1. พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน ( $\bar{X}$  = 4.55) เป็นด้านที่มีอิทธิพลสูงสุด แสดงถึงความตระหนักรู้ในบทบาทของตนเองและความสำคัญของการเลือกตั้งต่อการพัฒนาท้องถิ่น 2. การรณรงค์หาเสียง ( $\bar{X}$  = 4.54) โดยเฉพาะการใช้สื่อสังคมออนไลน์และกลยุทธ์การสื่อสาร 3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้สมัคร ( $\bar{X}$  = 4.51) เช่น บทบาทต่อกิจกรรมชุมชน และการสื่อสารกับประชาชน ปัจจัยอื่น ๆ เช่น คุณสมบัติของผู้สมัคร นโยบายพรรคการเมือง และความสัมพันธ์ส่วนตัว ล้วนมีอิทธิพลในระดับ “มาก” เช่นกัน

การสัมภาษณ์เชิงลึกเพิ่มเติมสะท้อนภาพของความเปลี่ยนแปลงจากอดีต โดยเฉพาะการใช้สื่อดิจิทัลในการหาเสียง ความคาดหวังของประชาชนต่อการทำงานอย่างโปร่งใส และการยุติ

พฤติกรรมซื้อสิทธิ์ขายเสียง ตลอดจนความต้องการให้ผู้สมัครมีความใกล้ชิดกับประชาชน รับฟังปัญหา และมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเป็นรูปธรรม

3) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพลวัตทางการเมืองท้องถิ่นกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง พลวัตทางการเมืองท้องถิ่น (ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเคลื่อนไหวของผู้สมัคร ด้านเครือข่ายทางการเมือง และด้านวัฒนธรรมทางการเมือง) กับ พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน (ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ คุณสมบัติผู้สมัคร นโยบาย การรณรงค์หาเสียง ความสัมพันธ์ส่วนตัว พรรคการเมือง การมีส่วนร่วม การสื่อสาร และพฤติกรรมโดยรวม) พบว่า พลวัตทางการเมืองท้องถิ่นทั้งสามด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางถึงสูง กับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน โดยมีค่าสหสัมพันธ์ ( $r$ ) อยู่ระหว่าง .58 ถึง .76 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อพลวัตการเมืองท้องถิ่นดำเนินไปในทิศทางที่เข้มแข็งและโปร่งใส จะส่งผลให้ประชาชนมีแนวโน้มในการตัดสินใจเลือกตั้งมากขึ้น ด้านที่มีค่าสหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่าง การเคลื่อนไหวของผู้สมัคร กับ การรณรงค์หาเสียง ( $r = .76$ ) และพฤติกรรมการเลือกตั้งโดยรวม ( $r = .72$ ) รองลงมาคือความสัมพันธ์ระหว่าง เครือข่ายทางการเมืองของผู้สมัคร กับ พรรคหรือกลุ่มการเมือง ( $r = .70$ ) และความสัมพันธ์ระหว่าง วัฒนธรรมทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้สมัคร ( $r = .71$ ) ผลการวิเคราะห์นี้ยืนยันว่า พลวัตทางการเมืองท้องถิ่น โดยเฉพาะในมิติของการเคลื่อนไหวอย่างใกล้ชิดกับประชาชน การใช้กลยุทธ์การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการสร้างเครือข่ายทางการเมืองที่น่าเชื่อถือ มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในระดับท้องถิ่น

## 6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 ผลการศึกษา พลวัตทางการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดกาฬสินธุ์ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า พลวัตทางการเมืองท้องถิ่นของจังหวัดกาฬสินธุ์ ปรากฏอย่างชัดเจนใน 3 ด้าน ได้แก่ (1) การเคลื่อนไหวของผู้สมัคร (2) เครือข่ายทางการเมืองของผู้สมัคร และ (3) วัฒนธรรมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการเคลื่อนไหวของผู้สมัคร ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสื่อสารหาเสียง เช่น Facebook และ TikTok รองลงมาคือ เครือข่ายทางการเมืองของผู้สมัคร ที่ประชาชนมองว่ามีผลต่อโอกาสได้รับเลือกตั้ง และ วัฒนธรรมทางการเมืองอยู่ในระดับมากสะท้อนความคาดหวังต่อคุณธรรมและความโปร่งใสของผู้สมัครสามารถวิเคราะห์อภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

ประการแรก ผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา พบว่า ด้านการเคลื่อนไหวของผู้สมัคร เป็นปัจจัยที่ประชาชนให้ความสำคัญมากที่สุด โดยเฉพาะการลงพื้นที่หาเสียงอย่างสม่ำเสมอ การเข้าถึงประชาชนในระดับชุมชน และการใช้เทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ เช่น Facebook หรือ TikTok สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเทือง ม่วงอ่อน (2566) ที่ระบุว่า การสื่อสารแบบมีปฏิสัมพันธ์และการสร้างภาพลักษณ์ผ่านโซเชียลมีเดียช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประการที่สอง ด้านเครือข่ายทางการเมืองของผู้สมัคร มีอิทธิพลอย่างมากในบริบทของจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งยังคงพึ่งพา “บ้านใหญ่” หรือกลุ่มการเมืองที่มีอิทธิพลต่อพื้นที่อย่างยาวนาน ผู้สมัครที่ได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) หรือพรรคการเมืองระดับชาติมัก

ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนมากกว่า เนื่องจากถูกมองว่ามีศักยภาพในการผลักดันงบประมาณหรือโครงการลงสู่ท้องถิ่นได้จริง ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาในพื้นที่อื่น เช่น งานวิจัยของ ญัฐพงษ์ คันธรส (2565) ที่ชี้ให้เห็นถึงบทบาทของเครือข่ายการเมืองระดับชาติในจังหวัดลำปาง ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง นอกจากนี้ มานพ คำหวาน และเกษญา ผาทอง (2567) ยังเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งให้มีความเข้มงวดและเที่ยงธรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้ผู้แทนที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อประชาชนอย่างแท้จริง

ประการที่สาม ด้านวัฒนธรรมทางการเมือง สะท้อนให้เห็นว่า ประชาชนเริ่มให้ความสำคัญกับค่านิยมประชาธิปไตย การตรวจสอบ และความโปร่งใสของผู้สมัครมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มคนรุ่นใหม่ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมองว่าผู้นำท้องถิ่นควรทำหน้าที่เป็น “ผู้รับใช้ประชาชน” มากกว่า “ผู้อุปถัมภ์” สะท้อนถึงการเปลี่ยนผ่านจากระบบการเมืองแบบอุปถัมภ์ไปสู่การเมืองเชิงมีส่วนร่วม แนวโน้มดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอของ สยามคำ ปรีดา (2567) ที่ชี้ว่า “การเมืองเชิงมีส่วนร่วม” กำลังเติบโตขึ้นในสังคมไทย โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรเมืองและเยาวชน ซึ่งมีการตื่นตัวทางการเมืองและมีพฤติกรรมทางการเมืองเชิงรุกมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมของจังหวัดกาฬสินธุ์ ยังคงมีองค์ประกอบของวัฒนธรรมการเมืองดั้งเดิม เช่น ระบบเครือญาติ ความสัมพันธ์ส่วนตัว และระบบอุปถัมภ์ ซึ่งยังคงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดังที่ กษิตี รอดน้อย (2567) ได้ชี้ให้เห็นว่าความทันสมัยทางการเมืองยังดำเนินควบคู่ไปกับโครงสร้างอำนาจแบบดั้งเดิมในระดับท้องถิ่น

6.2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน อยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ระดับความตระหนักรู้ของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) อยู่ในระดับสูงที่สุด โดยประชาชนมีความเข้าใจว่าการเลือกตั้งดังกล่าว มีผลกระทบต่อชีวิตจริงในหลากหลายมิติ ทั้งในด้านคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และบริการสาธารณะ เช่น ถนน ไฟฟ้า และน้ำประปา การเลือกตั้งจึงไม่ได้ถูกมองว่าเป็นเรื่องไกลตัวหากแต่เป็นกลไกสำคัญในการกำหนดอนาคตของชุมชน ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตในระดับครัวเรือนและท้องถิ่นโดยตรง นอกจากนี้ ประชาชนยังให้ความสำคัญกับ คุณลักษณะของผู้สมัครที่มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผล และมีคุณธรรมทางสังคม เช่น ความสามัคคี เมตตา กรุณา และความยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พระอุดม สิทธินายก และคณะ (2567) ที่เน้นว่าคุณธรรมจริยธรรมเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญของผู้นำที่พึงประสงค์ในระดับท้องถิ่น

6.3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพลวัตทางการเมืองท้องถิ่นกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง พลวัตทางการเมืองท้องถิ่น ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเคลื่อนไหวของผู้สมัคร ด้านเครือข่ายทางการเมือง และด้านวัฒนธรรมทางการเมือง กับ พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน (ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ คุณสมบัติผู้สมัคร นโยบาย การรณรงค์หาเสียง ความสัมพันธ์ส่วนตัว พรรคการเมือง การมีส่วนร่วม การสื่อสาร และพฤติกรรมโดยรวม) พบว่า พลวัตทางการเมืองท้องถิ่นทั้งสามด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางถึงสูง กับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน โดยมีค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง .58 ถึง .76 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อพลวัตการเมืองท้องถิ่นดำเนินไปในทิศทางที่เข้มแข็งและโปร่งใส จะส่งผลให้ประชาชนมีแนวโน้มในการตัดสินใจเลือกตั้งมากขึ้น ด้านที่มีค่าสหสัมพันธ์สูงสุด

ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่าง การเคลื่อนไหวของผู้สมัคร กับ การรณรงค์หาเสียง ( $r = .76$ ) และ พฤติกรรมการเลือกตั้งโดยรวม ( $r = .72$ ) รองลงมาคือความสัมพันธ์ระหว่าง เครือข่ายทางการเมืองของผู้สมัคร กับ พรรคหรือกลุ่มการเมือง ( $r = .70$ ) และความสัมพันธ์ระหว่าง วัฒนธรรมทางการเมืองกับผู้สมัคร กับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้สมัคร ( $r = .71$ ) ผลการวิเคราะห์นี้ยืนยันว่า พลวัตทางการเมืองท้องถิ่น โดยเฉพาะในมิติของการเคลื่อนไหวอย่างใกล้ชิดกับประชาชน การใช้กลยุทธ์การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการสร้างเครือข่ายทางการเมืองที่น่าเชื่อถือ มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในระดับท้องถิ่น

โดยสรุป พลวัตทางการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดกาฬสินธุ์ กำลังเคลื่อนจากโครงสร้างแบบอุปถัมภ์ไปสู่การเมืองที่ขับเคลื่อนด้วยนโยบาย การสื่อสารสมัยใหม่ และความต้องการที่หลากหลายของประชาชน ดังนั้น การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูล มีส่วนร่วม และตรวจสอบกระบวนการทางการเมือง จะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนา “การเมืองท้องถิ่นเชิงคุณภาพ” ที่โปร่งใส ยั่งยืน และตอบโจทย์พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

## 7. องค์กรความรู้ใหม่

จากการศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในระดับท้องถิ่น พบว่าแนวโน้มความตื่นตัวทางการเมืองมิได้กระจุกตัวอยู่ในระดับประเทศ หากแต่อยู่ในระดับพื้นที่ซึ่งมีบริบทเฉพาะตัว การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์จึงสะท้อนให้เห็นถึงปรากฏการณ์ที่ประชาชนมิได้มองว่าการเลือกตั้งเป็นเรื่องไกลตัวอีกต่อไป หากแต่ตระหนักว่าผลของการเลือกตั้งมีผลต่อคุณภาพชีวิตและสวัสดิการในชีวิตประจำวันของตนโดยตรง งานวิจัยนี้ได้สังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่จากบริบทดังกล่าว โดยจัดทำเป็นแผนภาพแนวคิดที่ประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ 3 ด้านซึ่งส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง ได้แก่ 1) เทคโนโลยีดิจิทัล ที่เปลี่ยนบทบาทของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง โดยเฉพาะการใช้แพลตฟอร์มอย่าง Facebook และ TikTok เป็นช่องทางหลักในการสื่อสารทางการเมือง 2) พลวัตทางการเมืองท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงการเคลื่อนไหวของกลุ่มการเมือง การปรับเปลี่ยนนโยบายท้องถิ่น และการเข้าถึงของผู้สมัครในระดับพื้นที่ และ 3) ผลกระทบต่อชีวิตประจำวัน ซึ่งหมายถึงการที่ประชาชนรับรู้ถึง ผลลัพธ์ของการเลือกตั้งมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ การพัฒนา และโอกาสในชีวิตของตนเอง แผนภาพด้านล่างนี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของทั้งสามปัจจัยที่ประสานกันอยู่รอบแนวคิดหลักคือ “การเลือกตั้งไม่ใช่เรื่องไกลตัว” ซึ่งถือเป็นแกนกลางขององค์ความรู้ใหม่ในการทำความเข้าใจพฤติกรรมการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น



## 8. ข้อเสนอแนะ

### 8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 ควรมีนโยบาย ส่งเสริมการรณรงค์ทางการเมืองที่โปร่งใสและเข้าถึงได้ภาครัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้ผู้สมัครใช้สื่อสารสมัยใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โซเชียลมีเดีย พร้อมกับกำกับดูแลให้การหาเสียงโปร่งใส และยึดหลักธรรมาภิบาล

8.1.2 ควรมีนโยบายสร้างความตื่นตัวทางการเมืองให้ประชาชนโดยเน้นการตัดสินใจบนพื้นฐานของนโยบายและคุณสมบัติของผู้สมัคร มากกว่าการยึดโยงกับกลุ่มอิทธิพลหรือบ้านใหญ่

8.1.3 เปิดพื้นที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างต่อเนื่องหน่วยงานในพื้นที่ควรจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นและกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของร่วมในทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น

### 8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ควรมีหลักสูตรอบรมหรือเวิร์กช็อปที่เน้นการพัฒนาผู้สมัครในเรื่องคุณธรรม ความสามารถในการสื่อสารนโยบาย และการบริหารจัดการปัญหาเชิงพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

### 8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรมีการศึกษาแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตยในระดับชุมชนการสร้างวัฒนธรรมการเมืองแบบมีส่วนร่วม ควบคู่กับการปลูกฝังค่านิยมประชาธิปไตยในกลุ่มคนรุ่นใหม่ จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนา “การเมืองท้องถิ่นเชิงคุณภาพ” อย่างยั่งยืน

## 9. บรรณานุกรม

กรมการปกครอง. (2567). **ทะเบียนราษฎรตามกลุ่มอายุ จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2567**. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย.

กษิติศ รอดน้อย. (2567). ความทันสมัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดเพชรบูรณ์. **วารสารการปกครองท้องถิ่น**. 5(2). 72–90.

- ณัฐพงษ์ คันธรส. (2565). การแข่งขันทางการเมืองและเครือข่ายทางการเมือง: บทวิเคราะห์กรณีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง. *วารสารรัฐศาสตร์และการปกครอง*. 9(2). 15–34.
- ประเทือง ม่วงอ่อน. (2563). การใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2560. *วารสารการบริหารปกครอง*. 9(1). 111-143.
- ผานิต เกียรติวินัยสกุล, รัฐธธิป จันท์ครุฑทรัพย์รวงทอง, และ ปัญญา อนันตธ. (2564). คุณลักษณะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตอำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง. *วารสารวิจัยทางวิชาการ*. 14(3). 55–70.
- พระอุดม สิทธินายก, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, วัชรินทร์ ชาญศิลป์, สุมาลี บุญเรือง, และอนุภูมิ ไชวเกษม. (2567). การศึกษาจริยธรรมเชิงพุทธของผู้นำท้องถิ่น: กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี. *วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา*. 10(1). 102–120.
- มานพ คำหวาน, และ เกษฎา ผาทอง. (2567). การศึกษาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี พ.ศ. 2566 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกในเขตตำบล. *วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 11(1). 89–108.
- สยามดำ ปรีดา. (2567). วัฒนธรรมทางการเมืองไทยกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด. *วารสารการเมืองและวัฒนธรรม*. 7(1). 41–60.
- Asrifai, A. (2020). The impact of simultaneous local elections (pilkada) for the achievement of democratic consolidation in the election of governors and deputy governors of central sulawesi. *Jurnal Bina Praja*. 12(2). 167-179.
- Efriandi, T., Couwenberg, O., & Holzhaacker, R. (2021). **The noken system and the challenge of democratic governance at the periphery: an analysis of free and fair elections in papua, indonesia**. University of Groningen : Springer.
- Gunarto, M. and Hurriyati, R. (2020). Integrated marketing communication on voter behavior in political campaign: a study of regional head election in indonesia. *Advances in Economics, Business and Management Research*. 117(2020). 76-82.
- Nachmias, D., Rosenthal, M., & Zubida, H. (2012). Inverted first- and second-order elections: the israeli case. *Israeli Studies Review*. 27(1). 31-54.
- Sumantri, I. (2021). Local democracy and community participation: the role of information and communication technology. *Endless International Journal of Future Studies*. 4(2). 270-281.
- Tadjoeddin, M. (2012). Electoral conflict and the maturity of local democracy in indonesia: testing the modernisation hypothesis. *Journal of the Asia Pacific Economy*. 17(3). 476-497.
- Taro Yamane. (1973). **Statistics: An introductory analysis**. 3<sup>rd</sup> ed. New York : Harper and Row.

- Terziu, L. and Belegu, B. (2023). Understanding voter behavior and election dynamics: a case study of the 2021 local elections in kosovo. **Journal of Liberty and International Affairs Institute for Research and European Studies – Bitola.** 9(2). 450-475.
- Wauters, B. (2023). Personalization at different levels: intra-party competition and preference voting in local elections. **Party Politics.** 30(1). 48-60.